

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ВІННИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія правових та психологічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
навчально-виховної роботи
ВСП ВФКЕП ЗУНУ
Лілія ЗАБРОДІНА
«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Цивільне та сімейне право

Галузь знань: 08 Право

спеціальність: 081 Право

освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

освітня програма – освітньо-професійна програма «Право»

освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з права

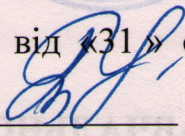
Форма навчання	Курс	Семестри	Лекції	Практичні	ІРС	Разом	СРС	Форма контролю
денна	III - IV	VI - VII	54	66	7	210	83	Залік, екзамен

2022 -2023 навчальний рік

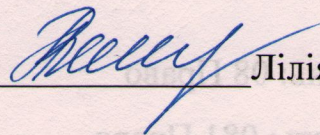
Робоча програма навчальної дисципліни «Цивільне та сімейне право» для студентів спеціальності 081 Право, освітня програма – освітньо-професійна програма «Право»

Розробник: Ірина СВІТЛАК, викладач циклової комісії правових та психологічних дисциплін

Затверджено на засіданні циклової комісії правових та психологічних дисциплін, протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова циклової комісії Тетяна ВДОВИЧЕНКО

Схвалено методичною радою ВСП ВФКЕП ЗУНУ, протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова методичної ради ВСП ВФКЕП ЗУНУ Лілія ЗАБРОДІНА

Форма контролю	СРС	Резон	СРС	Практичні	Лекції	Семестр	Курс	Форма навчання
Залік	83	210	7	00	24	VI - VII	III - IV	денна

1. Опис навчальної дисципліни «Цивільне і сімейне право»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS - 7	Галузь знань 08 «Право»	Блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки	
Модулів: (6-й семестр) – 4 (7-й семестр) - 3	Спеціальність 081 «Право»	Рік підготовки	
Змістових модулів: (6-й семестр) – 2 (7-й семестр) - 4		3-й	4-й
Загальна кількість годин - 210 год.: III курс – 120 год. VI курс – 90 год.	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Семестр	
		VI	VII
Лекції			
24 год.		30 год.	
Практичні (семінарські)			
36 год.		30 год.	
Самостійна робота			
57 год.		26 год.	
Індивідуальні завдання:			
3 год.		4 год.	
Вид контролю:			
Залік	Іспит, курсова робота		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 год. (6-й семестр) аудиторних – 4 год. (7-й семестр)			

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ І СІМЕЙНЕ ПРАВО»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Цивільне і сімейне право» є оволодіння і набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок, які охоплюють правові норми, що регулюють особисті немайнові та майнові відносини на засадах юридичної рівності сторін.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

Всебічно сприяти розвитку у студентів самостійного юридичного мислення; розширенню понятійного апарату, практичному застосуванню наукових методів (системного, функціонального, порівняльного, формально-юридичного та багатьох інших) у процесі вирішення поставлених завдань; оволодіння базовими теоретичними і практичними знаннями з цивільного і сімейного права, формуванню позитивної правосвідомості і правової культури. Завдання цивільного і сімейного права як навчальної дисципліни є теоретико-прикладне опанування діючого цивільного, сімейного законодавства та практики його застосування в світлі сучасних наукових концепцій.

2.3. Найменування компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни «Цивільне і сімейне право» студенти повинні оволодіти такими фаховими компетенціями (ФК):

ФК4. Уміння реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ФК5. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

ФК6. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК7. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

ФК8. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.

ФК9. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

ФК10. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

ФК13. Здатність і готовність особи створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу.

2.4 Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни «Цивільне і сімейне право» є засвоєння фундаментальних галузевих навчальних дисциплін: «Теорія

держави і права», «Конституційне право», «Цивільне право (загальна частина)». Набуті раніше знання і вміння використовуються при формуванні у студентів практичних навичок юридичного консультивання клієнтів у різних галузях українського та міжнародного законодавства.

2.5. Результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми після опанування навчальної дисципліни «Цивільне і сімейне право» студенти повинні досягти наступних програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН5. Використовувати у професійній діяльності нормативно- правові акти України та рекомендації належних правозастосовчих (законодавчих, судових, правоохоронних тощо) практик у галузі юридичної освіти та науки

ПРН6. Оприлюднювати серед фахівців і нефахівців юридичну інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід в галузі професійної діяльності

ПРН8. Нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах

ПРН11. Здійснювати аналіз змісту нормативно-правових актів та проводити правову експертизу.

ПРН12. Формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації

ПРН13. Застосовувати загальні вимоги правової норми до конкретної життєвої ситуації шляхом прийняття відповідного рішення

ПРН14. Здійснювати правову допомогу у захисті прав і законних інтересів громадян

ПРН15. Складати документи, в яких відображається або посвідчується інформація, що має правове значення

ПРН16. Ведення юридичної справи, як здійснення певного комплексу процесуальних юридично значущих дій, пов'язаних з вирішенням конкретної життєвої ситуації

ПРН17. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на підставі нормативно-правових актів України та етичних стандартів правничої професії

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ І СІМЕЙНЕ ПРАВО»

3 КУРС (6-й семестр)

Змістовий модуль I. Загальні положення цивільного права (книга 1 ЦК України)

Тема 1. Поняття цивільного права як галузі права, його предмет, метод, джерела.

Цивільне право – галузь приватного права Об'єктивність поділу права на приватне і публічне. Поняття цивільного права як приватного права.

Предмет та метод цивільного права. Функції цивільного права. Принципи цивільного права. Система цивільного права. Джерела цивільного права. Поняття та види джерел цивільного права. Поняття та види актів цивільного законодавства. Конституція України як основа цивільного законодавства. Цивільний кодекс України як основний акт цивільного законодавства. Закони України як акти цивільного законодавства України. Регулювання цивільних відносин актами Президента України. Постанови Кабінету Міністрів України як акти цивільного законодавства. Забезпечення верховенства норм Цивільного кодексу України. Цивільно-правовий договір як джерело цивільного права. Міжнародні договори як джерела цивільного права. Звичай як джерело цивільного права. Дія цивільного законодавства у часі, просторі та за колом осіб. Аналогія закону та аналогія права. Тлумачення цивільно-правових норм.

Тема 2. Цивільні правовідносини. Здійснення та захист цивільних прав. Цивільно-правова відповідальність.

Поняття цивільного правовідношення. Елементи цивільного правовідношення. Суб'єкти цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних правовідносин. Зміст цивільних правовідносин. Поняття та зміст суб'єктивних прав та обов'язків. Види цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Поняття та види об'єктів цивільних прав. Матеріальні та нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав. Речі та їх класифікація. Складові частини речі та складна річ. Головна річ та її приналежність. Продукція, плоди та доходи. Майно. Підприємство (єдиний майновий комплекс). Гроші. Валютні цінності як об'єкти цивільних правовідносин. Цінні папери та їх ознаки. Групи та види цінних паперів. Оборотоздатність цінних паперів. Цінні папери на пред'явника, іменні та ордерні цінні папери. Порядок передачі прав за цінними паперами. Документарні та бездокументарні цінні папери. Дії та послуги як об'єкти цивільних правовідносин. Нематеріальні блага: результати інтелектуальної, творчої діяльності людини, інформація. Особисті немайнові блага фізичної особи.

Поняття здійснення цивільних прав та виконання цивільних обов'язків. Межі здійснення цивільних прав. Зловживання правом. Виконання цивільних обов'язків. Право на захист цивільних прав та інтересів. Захист цивільних прав та інтересів судом. Захист цивільних прав та інтересів Президентом України, органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Захист цивільних прав нотаріусом. Самозахист суб'єктивних цивільних прав та інтересів. Поняття, ознаки та функції цивільно-правової відповідальності. Види та форми цивільно-правової відповідальності. Підстави та умови цивільно-правової відповідальності. Цивільно-правова відповідальність незалежно від наявності вини. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.

Тема 3. Фізична особа як суб'єкт цивільних відносин.

Поняття фізичної особи. Цивільна правоздатність фізичної особи. Виникнення і припинення цивільної правоздатності фізичної особи. Обсяг цивільної правоздатності фізичної особи. Нікчемність правочинів та недійсність актів, що обмежують можливість фізичної особи мати не заборонені законом цивільні права та обов'язки. Співвідношення цивільної правоздатності та суб'єктивного цивільного права. Цивільна дієздатність фізичної особи та її обсяг. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Опіка та піклування. Місце проживання фізичної особи та його цивільно-правове значення. Підстави, порядок та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою. Акти цивільного стану.

Фізична особа-підприємець. Принципи та умови здійснення підприємницької діяльності фізичною особою. Цивільно-правова відповідальність фізичної особи-підприємця. Управління майном, що використовується для підприємницької діяльності органом опіки та піклування. Банкрутство фізичної особи-підприємця.

Тема 4. Юридичні особи в цивільному праві.

Поняття юридичної особи приватного права та її ознаки. Класифікація юридичних осіб. Створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб. Державна реєстрація юридичних осіб. Індивідуалізація юридичної особи. Місцезнаходження юридичної особи. Найменування юридичної особи. Комерційне (фірмове) найменування підприємницьких товариств. Використання юридичними особами торговельних марок та географічних зазначень товарів (продукції), послуг, робіт, які вони випускають, надають, виконують.

Цивільна правоздатність та цивільна дієздатність юридичних осіб. Органи юридичної особи та їх види. Організаційно-правові форми юридичних осіб. Товариства та установи. Підприємницькі товариства. Господарське товариство та його види. Створення господарських товариств однією особою. Виробничий кооператив. Непідприємницькі товариства та їх види. Правовий статус установ. Філії та представництва юридичної особи. Припинення юридичних осіб. Припинення юридичної особи у формі правонаступництва(злиття, приєднання, поділ та перетворення). Припинення юридичної особи у формі ліквідації. Добровільний порядок ліквідації юридичної особи. Припинення юридичної особи у формі ліквідації через процедуру банкрутства. Виділ юридичної особи.

Тема 5. Правочини

Поняття правочину та його ознаки. Види правочинів. Умови дійсності правочинів. Законність змісту правочину. Здатність осіб до вчинення правочину. Форма вчинення правочину, її види. Захист прав та інтересів малолітніх, неповнолітніх чи непрацездатних дітей при вчиненні правочину їх батьками (усиновлювачами). Презумпція правомірності правочину. Державна реєстрація правочину та її значення. Місце вчинення правочину. Тлумачення

змісту правочину. Відмова від правочину. Поняття та види недійсних правочинів. Правові наслідки недійсності правочину. Момент, з якого правочин вважається недійсним. Правові наслідки недійсності окремих частин правочину.

Тема 6. Представництво.

Поняття та види представництва. Значення інституту представництва. Підстави виникнення представництва та його види. Представництво за законом. Представництво на підставі акту органу юридичної особи. Договірне представництво. Представництво за довіреністю. Комерційне представництво. Передоручення. Повноваження представника. Вчинення правочинів з перевищенням повноважень. Поняття і види довіреності. Форма та строк довіреності. Довіреність юридичної особи. Припинення представництва за довіреністю. Скасування довіреності. Відмова представника від вчинення дій, які були визначені довіреністю.

Тема 7. Строки і терміни в цивільному праві, позовна давність.

Поняття та визначення строку та терміну. Види цивільно-правових строків та термінів. Початок перебігу та закінчення строку. Порядок вчинення дій в останній день строку. Поняття, значення і види дії позовної давності. Зміна тривалості позовної давності. Обчислення позовної давності. Початок перебігу, зупинення і переривання позовної давності. Перебіг позовної давності у разі залишення позову без розгляду. Застосування позовної давності до додаткових вимог. Наслідки спливу позовної давності. Поновлення позовної давності. Вимоги, на які позовна давність не поширюється.

Тема 8. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи.

Поняття, ознаки і класифікація особистих немайнових прав. Особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи та соціальне буття фізичної особи. Особисті немайнові права юридичних осіб. Обмеження особистих немайнових прав. Здійснення та захист особистих немайнових прав.

Право на життя. Репродуктивні права. Право на здоров'я. Право на безпечне довкілля. Право на свободу та особисту недоторканність. Право на сім'ю, опіку та піклування. Право на ім'я. Право на гідність, честь і ділову репутацію. Право на індивідуальність. Право на особисте життя. Право на інформацію. Право на свободу творчості та вибір роду занять. Право на місце проживання та недоторканність життя. Право на свободу пересування. Право на свободу об'єднань та мирні зібрання.

Змістовий модуль II.

Право власності та інші речові права. Право інтелектуальної власності (книга 3, 4 ЦК України)

Тема 9. Загальна характеристика права власності. Способи виникнення та припинення права власності.

Загальна характеристика речового права. Види речових прав. Право власності. Суб'єкти права власності. Право власності Українського народу. Публічна і приватна власність. Поняття права приватної власності. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти права приватної власності. Об'єкти права власності. Зміст права власності. Правомочності власника. Обов'язки власника. Загальні засади здійснення права власності. Межі права власності та підстави його обмеження. Поняття і види підстав набуття права власності: первісні та похідні, загальні та спеціальні. Набуття права власності: юридичною особою публічного права; добросовісним набувачем на майно, відчужене особою, яка не мала на це право; на новостворене майно; на перероблену річ; на безхазяйну річ; на рухоми річ, від якої власник відмовився; на знахідку; на бездоглядну домашню тварину; на скарб; шляхом привласнення загальнодоступних дарів природи; за набувальною давністю; в результаті приватизації державного майна та майна, що є в комунальній власності. Момент набуття права власності. Момент набуття права власності за договором. Правовстановлюючі документи. Підстави припинення права власності. Відчуження власником свого майна. Відмова власника від права власності. Припинення права власності особи на майно, яке за законом не може їй належати. Припинення права власності внаслідок знищення майна. Примусове відчуження земельних ділянок приватної власності, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, з мотивів суспільної необхідності. Викуп пам'яток культурної спадщини. Реквізиція. Конфіскація та інші підстави припинення права власності.

Тема 10. Право спільної власності

Поняття та види права спільної власності. Право спільної часткової власності. Порядок визначення часток у праві спільної часткової власності. Здійснення права спільної часткової власності. Тягар утримання майна, що є у спільній частковій власності, та визначення приналежності плодів, продукції і доходів від його використання. Право співвласника розпорядитися своєю часткою у праві спільної часткової власності. Переважне право купівлі частки у праві спільної часткової власності. Виділ частки із майна, що є у спільній частковій власності. Припинення права на частку у спільному майні за вимогою інших співвласників. Поділ майна, що є у спільній частковій власності. Право спільної сумісної власності та його здійснення. Виділ частки із майна, що є у спільній сумісній власності. Поділ майна, що є у спільній сумісній власності.

Тема 11. Захист права власності.

Загальні засади захисту права власності. Речово-правові способи захисту права власності. Витребування майна від особи, яка незаконно заволоділа ним (віндикаційний позов), та розрахунки при цьому. Особливості витребування майна від добросовісного набувача. Витребування грошей та цінних паперів. Захист права власності від порушень, не пов'язаних із позбавленням володіння (негаторний позов). Визнання права власності. Визнання незаконним правового акту, що порушує право власності. Особливості відшкодування шкоди, завданої власникові земельної ділянки, житлового будинку, інших будівель у зв'язку із зниженням їх цінності. Зобов'язально-правові способи захисту права власності.

Тема 12. Загальна характеристика прав на чужі речі. Сервітут. Емфітевзис та суперфіцій.

Загальна характеристика речових прав на чуже майно, їх види. Право володіння чужим майном: суб'єкти, підстави виникнення та припинення. Обов'язок недобросовісного володільця щодо повернення майна особі, яка має на нього право власності чи інше право, або яка є добросовісним володільцем. Право обмеженого користування чужим майном (сервітут). Суб'єкти, об'єкти, види та зміст сервітуту, порядок його встановлення та припинення. Право користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис). Підстави виникнення та припинення. Строк договору про надання права користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб. Права та обов'язки власника земельної ділянки, наданої у користування для сільськогосподарських потреб, та землекористувача. Право землекористувача на відчуження права користування земельною ділянкою. Поняття та підстави виникнення права користування чужою земельною ділянкою для забудови (суперфіцій). Права та обов'язки власника земельної ділянки, наданої для забудови, та землекористувача. Підстави та правові наслідки припинення права користування земельною ділянкою для забудови.

Тема 13. Цивільно-правове регулювання відносин, пов'язаних з творчою діяльністю

Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності. Особливості цивільно-правового регулювання відносин, пов'язаних з творчою діяльністю. Джерела інтелектуальної власності. Міжнародно-правові акти (договори, конвенції тощо) застосовуються до правовідносин з інтелектуальної власності.

Поняття права інтелектуальної власності. Об'єкти права інтелектуальної власності. Право на об'єкти інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права на об'єкти інтелектуальної власності. Виключні права на об'єкти інтелектуальної власності. Передання майнових прав інтелектуальної власності. Строк дії права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності судом. Наслідки порушення права інтелектуальної власності.

Тема 14. Авторське право і суміжні права. Право промислової власності.

Поняття авторського права. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Співавторство. Виникнення авторського права. Особисті немайнові та майнові права автора, строки їх чинності та наслідки припинення. Поняття і види суміжних прав. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Порухення авторських і суміжних прав, порядок і способи їх захисту.

Поняття патентного права. Винахід, корисна модель, промисловий зразок як об'єкти патентного права. Суб'єкти патентного права. Патент та його види. Майнові права інтелектуальної власності на винахід, корисну модель та промисловий зразок, строки їх чинності. Підстави та правові наслідки припинення чинності патенту та визнання його недійсним. Право попереднього користувача на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Інститут засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг

Право інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Поняття комерційного (фірмового) найменування. Поняття торговельної марки. Право інтелектуальної власності на географічне зазначення та його зміст. Інші види прав інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності на наукове відкриття, на компонування інтегральної мікросхеми, на раціоналізаторську пропозицію, на сорт рослин, породу тварин, на комерційну таємницю.

Тема 15. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності

Засади захисту права інтелектуальної власності. Поняття захисту прав інтелектуальної власності. Форми захисту прав інтелектуальної власності. Способи захисту прав інтелектуальної власності.

Цивільно-правова відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Зміст порушення прав на об'єкти промислової власності. Зміст порушення авторського права і суміжних прав.

4 КУРС 7-Й СЕМЕСТР

Змістовий модуль I.

Загальна частина зобов'язального права

Тема 1. Загальні положення зобов'язального права.

Поняття, загальна характеристика та функції зобов'язального права. Співвідношення зобов'язального та речового права. Система зобов'язального права. Поняття зобов'язання, його зміст та підстави виникнення. Суб'єкти у зобов'язанні. Заміна сторін у зобов'язанні. Третя особа у зобов'язанні. Види зобов'язань. Договірні та позадоговірні зобов'язання. Грошові зобов'язання.

Тема 2. Виконання зобов'язань. Припинення зобов'язань. Відповідальність за порушення зобов'язань.

Поняття та загальні умови виконання зобов'язання. Суб'єкти виконання зобов'язання. Принципи виконання. Предмет виконання зобов'язання. Спосіб, строк (термін) та місце виконання зобов'язання. Підтвердження виконання зобов'язання.

Правові наслідки порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язання. Поняття та правові наслідки порушення зобов'язання. Одностороння відмова від зобов'язання. Розірвання договору. Поняття та умови відповідальності за порушення зобов'язання. Підстави звільнення від відповідальності за порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення грошового зобов'язання.

Поняття та загальна характеристика припинення зобов'язань. Підстави припинення зобов'язань. Виконання зобов'язання. Передання боржником кредиторів відступного. Зарахування зустрічних однорідних вимог. Припинення зобов'язань за домовленістю сторін. Новація і сфера її застосування. Припинення зобов'язань шляхом прощення боргу. Неможливість виконання зобов'язання як підстава для його припинення. Поєднання боржника і кредитора в одній особі як підстава припинення зобов'язання. Смерть фізичної особи або ліквідація юридичної особи – підстава припинення зобов'язання.

Тема 3. Способи забезпечення виконання зобов'язань.

Загальна характеристика видів забезпечення виконання зобов'язання (зобов'язань). Поняття, значення та функції способів забезпечення виконання зобов'язань. Класифікація способів забезпечення. Неустойка. Завдаток. Поручка. Гарантія. Застава. Притримання.

Змістовий модуль II. Договірне право

Тема 4. Цивільно-правовий договір.

Поняття, загальна характеристика та значення цивільно-правового договору. Свобода договору та її межі. Види договорів. Публічний договір. Договір приєднання. Попередній договір. Договір на користь третьої особи. Змішаний договір. Зміст договору. Форма договору. Порядок та стадії укладення договору. Оферта. Акцепт. Переддоговірні спори. Укладення договорів на біржах, аукціонах, конкурсах. Зміна та розірвання договору.

Тема 5. Договір купівлі-продажу

Загальні положення про договір купівлі-продажу. Права та обов'язки сторін за договором. Правові наслідки порушення умов договору. Види договорів купівлі-продажу. Договір роздрібної купівлі-продажу та його види. Договір купівлі-продажу підприємства.

Тема 6. Договір поставки. Договір контрактації.

Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Співвідношення цивільного та господарського законодавства в регулюванні договорів поставки.

Тема 7. Окремі види договірних зобов'язань, що опосередковують перехід права власності: договір міни (бартеру); договір дарування; договір довічного утримання; договір ренти.

Договір міни. Поняття, предмет, форма договору дарування та його види. Права та обов'язки сторін за договором. Договір дарування з умовою передання дарунку у майбутньому. Договір дарування з покладенням на обдарованого обов'язку на користь третьої особи. Розірвання договору на вимогу дарувальника. Поняття, предмет та форма договору про пожертву. Сторони за договором про пожертву. Права жертвувача. Договір ренти. Поняття, предмет, форма договору ренти. Сторони в договорі ренти, їх права та обов'язки. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження майна, переданого під виплату ренти. Договір довічного утримання (догляду) Поняття, предмет, форма договору довічного утримання (догляду). Сторони в договорі, їх права та обов'язки. Забезпечення виконання договору. Припинення договору. Правові наслідки розірвання договору. Перехід прав та обов'язків за договором.

Тема 8. Договір найму (оренди). Різновиди договору майнового найму.

Поняття, предмет та строк договору найму. Сторони в договорі найму, їх права та обов'язки. Права третіх осіб на річ, яка передана у найм. Правові наслідки зміни власника речі, переданої у найм. Піднайм. Припинення договору найму. Окремі види договору найму (оренди). Договір прокату. Договір найму (оренди) земельної ділянки. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди. Договір найму (оренди) транспортного засобу. Договір лізингу та його види. Поняття договору найму (оренди) житла та його види. Предмет та форма договору комерційного найму (оренди) житла. Сторони в договорі, їх права та обов'язки. Строк договору. Договір піднайму житла. Заміна наймача у договорі. Підстави та правові наслідки розірвання договору. Поняття, предмет, форма та строк договору позички. Зміст договору позички. Розірвання договору. Припинення договору.

Тема 9. Договір підряду. Спеціальні види договорів підряду.

Поняття та види договору підряду. Сторони за договором, їх права та обов'язки. Строки в договорі. Порядок оплати роботи. Розрахунки між сторонами у разі випадкового знищення предмету договору або неможливості закінчення роботи. Якість та гарантії якості роботи. Види договору підряду. Договір побутового підряду. Договір будівельного підряду. Договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Поняття та

предмет договорів на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Сторони договору, їх права та обов'язки. Ризики та відповідальність сторін за договором.

Тема 10. Договір доручення, комісії, управління майном, зберігання (схову).

Поняття, предмет та форма договору зберігання. Сторони за договором, їх права та обов'язки. Зберігання речей, визначених родовими ознаками. Відповідальність зберігача за договором зберігання. Договір складського зберігання. Складські документи. Спеціальні види зберігання. Особливості зберігання в ломбардах, у банківських сейфах, в камерах схову організацій транспорту, у гардеробі організацій та у готелях. Договір зберігання автотранспортного засобу. Зберігання речей пасажира під час його перевезення. Зберігання речей, що є предметом спору. Договір охорони. Договір доручення. Поняття договору доручення. Сторони договору доручення, їх права та обов'язки. Строк договору. Припинення договору та його наслідки. Договір комісії. Поняття та умови договору комісії. Сторони за договором, їх права та обов'язки. Виконання договору. Субкомісія. Договір управління майном. Поняття, предмет та форма договору управління майном. Істотні умови договору. Строк договору. Сторони в договорі, їх права і обов'язки. Відповідальність управителя. Припинення договору.

Тема 11. Цивільно-правові договори у фінансовій та банківській сфері.

Поняття і значення страхування. Об'єкти та види страхування. Співстрахування. Перестрахування. Суб'єкти страхових відносин. Поняття, предмет та форма договору страхування. Сторони у договорі страхування, їх права та обов'язки. Укладення договору страхування на користь третьої особи. Істотні умови договору. Припинення договору страхування. Недійсність договору страхування. Договір страхування майна. Договір страхування цивільної відповідальності. Поняття і види зобов'язань з особистого страхування. Страхування життя. Страхування від нещасних випадків і захворювань. Медичне страхування. Обов'язкове страхування. Договір позики. Поняття, предмет та форма договору позики. Сторони за договором, їх права та обов'язки. Виконання договору позики. Кредитний договір. Поняття, сторони та форма кредитного договору. Права та обов'язки сторін за договором. Комерційний кредит. Договір банківського вкладу (депозиту). Поняття, сторони та форма договору банківського вкладу. Види банківських вкладів. Договір банківського вкладу на користь третьої особи. Виконання і припинення договору банківського вкладу. Договір банківського рахунка. Поняття та предмет договору банківського рахунка. Сторони за договором, їх права та обов'язки. Відповідальність банку за неналежне виконання операцій за рахунком клієнта. Обмеження права розпорядження рахунком. Розірвання договору банківського рахунка. Банківська таємниця. Договір факторингу. Поняття та предмет договору факторингу. Сторони в договорі факторингу, їх

права та обов'язки. Порядок та форми безготівкових розрахунків. Розрахункові зобов'язання. Поняття і форми розрахунків. Правове регулювання готівкових і безготівкових розрахунків. Готівкові розрахунки як форма виконання грошових зобов'язань. Поняття, зміст та основні форми безготівкових розрахунків. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки за акредитивом. Поняття та види акредитивів. Розрахунки за інкасовими дорученнями. Розрахунки із застосуванням розрахункових чеків.

Тема 12. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Види ліцензій та права ліцензіата за ними. Поняття, предмет і строк ліцензійного договору. Сторони договору, їх права та обов'язки. Договір про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії. Поняття, предмет та форма договору комерційної концесії. Особливі умови договору комерційної концесії. Сторони договору, їх права та обов'язки. Договір комерційної субконцесії. Зміна та припинення договору. Договір про спільну діяльність. Загальна характеристика та підстави виникнення зобов'язань, що виникають із спільної діяльності, та їх види. Поняття договору про спільну діяльність та його види. Форми та умови договору про спільну діяльність. Договір простого товариства Поняття договору простого товариства. Права і обов'язки сторін за договором. Припинення договору. Засновницький договір. Поняття засновницького договору. Права та обов'язки учасників засновницького договору. Зміна і припинення договору.

Тема 13. Транспортні договори.

Загальні положення про перевезення. Система транспортних договорів. Договір перевезення вантажу. Порядок укладення та форма договору. Сторони в договорі, їх права та обов'язки. Довгостроковий договір. Договір чартеру (фрахтування). Особливості перевезення вантажу різними видами транспорту. Договір повітряного перевезення вантажу. Договір перевезення вантажу внутрішніми річковими шляхами. Договір перевезення вантажу автомобільним транспортом. Договір залізничного перевезення вантажів. Договір морського перевезення вантажу. Відповідальність сторін за порушення умов договору. Претензії і позови в транспортних зобов'язаннях. Договір перевезення пасажирів та багажу. Права і обов'язки сторін за договором. Договір транспортного експедирування. Поняття та загальна характеристика договору транспортного експедирування. Елементи договору транспортного експедирування. Права та обов'язки сторін. Припинення договору. Відповідальність сторін.

Змістовий модуль III. Недоговірні зобов'язання.

Тема 14. Окремі види недоговірних зобов'язань. Зобов'язання, що виникають із правомірних дій.

Загальна характеристика недоговірних зобов'язань з правомірних дій. Публічна обіцянка винагороди. Право на публічну обіцянку винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка винагороди за результатами конкурсу. Вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.

Тема 15. Загальні положення про відшкодування шкоди. Деліктна відповідальність.

Поняття та загальна характеристика зобов'язання із завдання шкоди. Суб'єкти та об'єкт зобов'язання із завдання шкоди. Право регресу до винної особи. Регресні вимоги та їх види. Цивільно-правова відповідальність за завдання шкоди. Підстави (умови) відповідальності за завдання шкоди. Поняття протиправної поведінки. Поняття шкоди. Поняття причинного зв'язку між протиправною поведінкою та завданою шкодою. Поняття недоговірної вини. Випадки відповідальності без вини. Підстави звільнення від відповідальності за завдання шкоди.

Тема 16. Спеціальні делікти.

Окремі (спеціальні) випадки відповідальності за заподіяння шкоди. Відповідальність юридичної або фізичної особи за шкоду, заподіяну їхнім працівником або іншою особою.

Відповідальність за шкоду, завдану малолітніми, неповнолітніми та недієздатними особами. Відповідальність за шкоду, завдану джерелом підвищеної небезпеки. Відповідальність за шкоду, завдану актами влади. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними органами. Відповідальність за шкоду, завдану каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичної особи. Відповідальність за шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Компенсація моральної шкоди.

Змістовий модуль IV Спадкове право

Тема 17. Загальні положення про спадкування.

Поняття спадкового права. Універсальне та сингулярне правонаступництво у спадковому праві. Значення спадкового права. Спадкове законодавство. Поняття і значення відкриття спадщини. Час відкриття спадщини. Правове регулювання місця відкриття спадщини. Вжиття заходів до охорони спадкового майна. Пред'явлення претензій кредиторами спадщини. Поняття і значення інституту прийняття спадщини у спадковому праві. Ознаки

правочину про прийняття спадщини. Способи прийняття спадщини. Презумпція прийняття спадщини. Строки для прийняття спадщини. Безумовність, беззастережність та безповоротність акту прийняття спадщини. Відмова від прийняття спадщини. Проста відмова від прийняття спадщини та відмова на користь певної особи. Право прирощення. Порядок оформлення спадкових прав. Свідоцтво про право на спадщину.

Тема 18. Спадкування за заповітом.

Поняття та ознаки заповіту. Вимоги до форми та змісту заповіту. Заповіти, прирівняні до нотаріально посвідчених. Заповіт з умовою. Спільний заповіт подружжя. Секретний заповіт. Принцип свободи заповідальних розпоряджень. Обмеження свободи заповідальних розпоряджень. Обов'язкова частка у спадщині. Підпризначення спадкоємця. Усунення заповідачем спадкоємця від права спадкування. Заповідальний відказ. Покладання.

Тема 19. Спадкування за законом.

Поняття спадкування за законом. Співвідношення інститутів спадкування за законом та спадкування за заповітом. Коло спадкоємців за законом. Порядок закликання до спадкування за законом.

Тема 20. Здійснення прав на спадкування.

Здійснення права на спадкування. Прийняття спадщини. Поділ спадщини між спадкоємцями. Спадкова трансмісія. Відмова від прийняття спадщини. Відповідальність спадкоємців за борги спадкодавця. Відшкодування витрат, які падають на спадкоємця. Охорона спадкового майна та управління ним. Оформлення права на спадщину. Відумерлість спадщини.

Змістовий модуль V. Сімейне право України.

Тема 21. Поняття, предмет, принципи, система сімейного права України. Сімейні правовідносини.

Поняття сімейного права як підгалузі цивільного права.

Предмет і метод сімейного права. Основні засади(принципи) сімейного права. Загальні положення сімейного законодавства. Сімейний кодекс – основне джерело сімейного законодавства. Цивільний кодекс у системі сімейного законодавства. Загальна характеристика інших джерел сімейного права.

Сімейні правовідносини. Поняття та види сімейних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення сімейних правовідносин. Здійснення сімейних прав та виконання сімейних обов'язків. Захист сімейних прав та інтересів. Строки в сімейному праві.

Тема 22. Шлюб.

Шлюб. Поняття шлюбу та його правова природа. Умови та порядок укладення шлюбу. Державна реєстрація шлюбу та її правові наслідки. Недійсність шлюбу. Визнання шлюбу неукладеним. Поняття та підстави припинення шлюбу. Правові наслідки розірвання шлюбу. Режим окремого проживання подружжя.

Тема 23. Особисті немайнові та майнові правовідносини подружжя.

Особисті немайнові правовідносини подружжя: поняття, зміст та особливості. Види особистих немайнових прав: право на материнство та батьківство; право дружини та чоловіка на повагу до своєї індивідуальності; право на зміну прізвища; право на розподіл обов'язків та спільне вирішення питань життя сім'ї; право на свободу та особисту недоторканність.

Майнові правовідносини подружжя: поняття, зміст, особливості, види. Правовідносини подружжя з приводу майна. Правовий режим роздільного майна подружжя. Правовий режим спільного майна подружжя. Поділ спільного майна подружжя. Договірний режим майна подружжя. Шлюбний договір: зміст, форма та час дії. Зміна умов шлюбного договору. Розірвання шлюбного договору та визнання його недійсним. Правовідносини подружжя по утриманню. Способи надання утримання. Договір подружжя про надання утримання.

Тема 24. Встановлення походження дітей.

Визначення походження дітей. Загальні підстави виникнення прав та обов'язків батьків і дітей. Визначення походження дитини від матері та батька, які перебувають у шлюбі між собою. Визначення походження дитини, батьки якої не перебувають у шлюбі між собою. Оспорювання батьківства та материнства. Встановлення факту батьківства та материнства.

Тема 25. Майнові та особисті немайнові правовідносини батьків і дітей, а також інших членів сім'ї та родичів.

Особисті немайнові права й обов'язки батьків і дітей. Види особистих немайнових прав. Рівність прав та обов'язків батьків щодо дитини. Рівність прав та обов'язків дітей щодо батьків. Вирішення батьками питань щодо виховання дитини. Здійснення батьківських прав і виконання батьківських обов'язків. Права батьків по захисту прав дитини. Відповідальність батьків за неналежне здійснення батьківських прав і обов'язків. Права та обов'язки неповнолітніх батьків. Позбавлення батьківських прав. Поновлення батьківських прав. Відібрання дитини від батьків без позбавлення їх батьківських прав. Майнові права та обов'язки батьків і дітей. Правовідносини батьків і дітей щодо утримання. Обов'язок батьків утримувати дитину. Способи виконання батьками обов'язку утримувати дитину.

Визначення розміру аліментів, зміна розміру аліментів. Стягнення аліментів за минулий час і заборгованості за аліментами. Відповідальність за прострочення сплати аліментів. Договір між батьками про сплату аліментів на

дитину. Обов'язок батьків утримувати повнолітніх дітей та його виконання. Обов'язок повнолітніх дочки, сина утримувати батьків та його виконання.

Тема 26. Правові форми забезпечення прав дітей, що залишилися без батьківського піклування. Усиновлення в Україні.

Форми влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Державна охорона дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Форми влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Поняття та сутність усиновлення. Умови, порядок та правові наслідки усиновлення.

Визнання усиновлення недійсним. Скасування усиновлення. Позбавлення усиновлювача батьківських прав. Поняття та значення опіки та піклування над дітьми. Встановлення опіки та піклування над дітьми. Права дитини, над якою встановлено опіку або піклування. Права і обов'язки опікунів та піклувальників. Припинення опіки та піклування над дітьми.

Звільнення опікунів і піклувальників дитини від їх обов'язків.

Патронат над дітьми. Прийомна сім'я. Дитячий будинок сімейного типу.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ І СІМЕЙНЕ ПРАВО»

3 КУРС (6-й семестр)

	<i>Кількість годин</i>				
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивід. робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль I.					
Загальні положення цивільного права (книга 1 ЦК України)					
Тема 1. Поняття цивільного права як галузі права, його предмет, метод, джерела	2	2	2	-	-
Тема 2. Цивільні правовідносини. Здійснення та захист цивільних прав. Цивільно-правова відповідальність.	-	2	3	-	-
Тема 3. Фізична особа як суб'єкт цивільних відносин.	4	4	4	-	-
Тема 4. Юридичні особи в цивільному праві	4	4	6	-	-
Тема 5. Правочини	2	2	4	-	-
Тема 6. Представництво	2	2	2	-	-
Тема 7. Строки і терміни в цивільному праві, позовна давність.	2	2	4	-	-
Тема 8. Загальні положення про особисті немайнові права фізичної особи.	2	6	4	-	МКР
Змістовий модуль II.					
Право власності та інші речові права. Право інтелектуальної власності (книга 3, 4 ЦК України)					
Тема 9. Загальна характеристика права власності. Способи виникнення та припинення права власності.	2	2	4	3	-
Тема 10. Право спільної власності	-	2	4	-	-
Тема 11. Захист права власності.	2	2	4	-	-
Тема 12. Загальна характеристика прав на чужі речі. Сервітут. Емфітевзис та суперфіцій.	-	-	4	-	-
Тема 13. Цивільно-правове регулювання відносин, пов'язаних з творчою діяльністю.	2	2	2	-	ДКР
Тема 14. Авторське право і суміжні права. Право промислової власності.	-	2	5	-	-
Тема 15. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності.	-	2	5	-	-
Разом	24	36	57	3	

4 КУРС
(7-й семестр)

	<i>Кількість годин</i>				
	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивід. робота	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль I.</i>					
<i>Загальна частина зобов'язального права</i>					
Тема 1. Загальні положення зобов'язального права.	2	2	-	-	-
Тема 2. Виконання зобов'язань. Припинення зобов'язань. Відповідальність за порушення зобов'язань.	2	2	-	-	-
Тема 3. Способи забезпечення виконання зобов'язань.	2	2	2	-	-
<i>Змістовий модуль II.</i>					
<i>Договірне право</i>					
Тема 4. Цивільно-правовий договір.	2	2	-	-	-
Тема 5. Договір купівлі-продажу.	2	2	2	-	-
Тема 6. Договір поставки, контрактації	-	-	2	-	-
Тема 7. Окремі види договірних зобов'язань, що опосередковують перехід права власності: договір міни (бартеру); договір дарування; договір довічного утримання; договір ренти.	2	2	-	-	-
Тема 8. Договір найму (оренди). Різновиди договору майнового найму.	2	2	-	4	-
Тема 9. Договір підряду. Спеціальні види договорів підряду.	2	2	-	-	-
Тема 10. Договір доручення, комісії, управління майном, зберігання (схову).	2	2	-	-	МКР
Тема 11. Цивільно-правові договори у фінансовій та банківській сфері.	-	-	2	-	-
Тема 12. Договори у сфері інтелектуальної власності.	-	-	2	-	-
Тема 13. Транспортні договори.	-	-	2	-	-
<i>Змістовий модуль III.</i>					
<i>Недоговірні зобов'язання.</i>					
Тема 14. Окремі види недоговірних зобов'язань. Зобов'язання, що виникають із правомірних дій.	-	-	2	-	-
Тема 15. Загальні положення про відшкодування шкоди. Деліктна відповідальність.	-	-	2	-	-
Тема 16. Спеціальні делікти.	2	2	-	-	-
<i>Змістовий модуль IV.</i>					

<i>Спадкове право</i>					
Тема 17. Загальні положення про спадкування.	-	-	2	-	-
Тема 18. Спадкування за заповітом.	2	2	-	-	-
Тема 19. Спадкування за законом.	2	2	-	-	-
Тема 20. Здійснення прав на спадкування.	-	-	2	-	-
<i>Змістовий модуль V. Сімейне право</i>					
Тема 21. Поняття, предмет, принципи, система сімейного права України. Сімейні правовідносини.	2	2	-	-	-
Тема 22. Шлюб.	2	2	-	-	-
Тема 23. Особисті немайнові та майнові правовідносини подружжя.	2	2	2	-	ДКР
Тема 24. Встановлення походження дітей.	-	-	2	-	-
Тема 25. Майнові та особисті немайнові правовідносини батьків і дітей, а також інших членів сім'ї та родичів.	-	-	2	-	-
Тема 26. Правові форми забезпечення прав дітей, що залишилися без батьківського піклування. Усиновлення в Україні.	-	-	-	-	-
Разом	30	30	26	4	

**5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«ЦИВІЛЬНЕ І СІМЕЙНЕ ПРАВО».**

**3 КУРС
(6-й семестр)
(залік)**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Цивільне права як галузь права.	2
2.	Цивільні правовідносини. Здійснення та захист цивільних прав. Цивільно-правова відповідальність.	2
3.	Фізична особа - суб'єкт цивільного права.	4
4.	Юридичні особи як суб'єкти цивільних відносин.	4
5.	Правочини в цивільному праві.	2
6.	Представництво та довіреність.	2
7.	Правові строки та терміни за ЦК України.	2
8.	Особисті немайнові права фізичної особи.	4
9.	Право власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні.	2
10.	Право спільної власності	2
11.	Захист права власності.	2
12.	Право інтелектуальної власності.	2
13.	Авторське право та право промислової власності.	2
14.	Форми та способи захисту права інтелектуальної власності.	2
Разом		36

**4 курс
7-й семестр
(іспит, курсова робота)**

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні положення про зобов'язання.	2
2.	Виконання зобов'язань.	2
3.	Характеристика способів забезпечення виконання зобов'язань.	2
4.	Цивільно-правовий договір: поняття, зміст та порядок укладення	2
5.	Договір купівлі-продажу та захист прав споживачів .	2
6.	Договори міни, дарування, довічного утримання та ренти.	2
7.	Оренда.	2
8.	Підряд.	2
9.	Договори у сфері послуг.	2
10	Деліктні зобов'язання.	2
11	Спадкування за законом і заповітом.	2

12	Здійснення прав на спадкування	2
13	Сімейне право як галузь права.	2
14	Шлюб.	2
15	Майнові правовідносини подружжя	2
Разом		30

5. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ І СІМЕЙНЕ ПРАВО»

Індивідуальна робота студентів з курсу «Цивільне і сімейне право» включає:

- анотації прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис тощо;
- узагальнення судової практики з цивільних справ;
- есе за вузько-спеціальною проблематикою;
- підготовка наукових статей та доповідей;
- складання термінологічних словників;
- створення баз нормативно-правових актів за тематикою учбового курсу.

3 КУРС (6-Й СЕМЕСТР)

№ з/п	Тематика та завдання ІРС	Термін контролю
1	<p style="text-align: center;">Тема: Захист права власності та інших речових прав</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання для індивідуальної роботи з теми:</i></p> <p>1. Збір судової практики.</p> <p>2. Підготовка позовних заяв щодо захисту порушеного права власності (віндикаційний позов, негаторний позов, позов про визнання права власності та інші).</p>	10-12 тиждень
Разом за ІРС - 3 години		

4 КУРС (7-Й СЕМЕСТР)

№ з/п	Тематика та завдання ІРС	Термін контролю
1	<p style="text-align: center;">Тема: Правове регулювання договір найму (оренди) в Україні.</p> <p style="text-align: center;"><i>Завдання для індивідуальної роботи з теми:</i></p> <p>1. Оренда державного та комунального майна: характеристика законодавства та огляд матеріалів судової практики.</p> <p>2. Оренда законодавства та матеріалів судової практики: огляд законодавства та матеріалів судової практики.</p>	8-10 тиждень

	3. Оренда житла: огляд законодавства та матеріалів судової практики.	
Разом за ІРС - 4 години		

Оцінювання успішності студента з виконання завдань індивідуальної роботи відбувається з врахуванням різноманіття форм індивідуальної роботи. Зокрема, пропонуються як критерії її оцінювання використовувати такі показники:

- складність форми обраної студентом індивідуальної роботи;
- ступінь самостійності виконання роботи;
- творчий характер роботи;
- внутрішню послідовність, логічність і завершеність роботи.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ І СІМЕЙНЕ ПРАВО»

Самостійна робота студентів розрахована на формування практичних навичок у роботі зі спеціальною літературою, нормативно-правовими актами, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань, глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем науки цивільного та сімейного права.

Формами самостійної роботи з курсу «Цивільне і сімейне право» є :

- Опрацювання лекційного матеріалу.
- Самостійне вивчення тем курсу та окремих питань за навчальною літературою, монографіями, науковими статтями, законодавчими та нормативними актами.
- Робота з нормативно-правовими актами.
- Підготовка до семінарських занять.
- Підготовка до письмових контрольних робіт.
- Розв'язання практичних ситуацій.
- Складання цивільно-правових документів.
- Підготовка рефератів та наукових доповідей на студентські наукові гуртки, наукові конференції.
- Участь в олімпіадах та конкурсах.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Цивільне і сімейне право» використовується комплекс методів, що спрямований на найкраще засвоєння програми дисципліни та активізацію пізнавальної діяльності студентів, зокрема:

- проблемні лекції та лекції з використанням мультимедіа;
- дискусії;
- аналіз правових ситуацій;
- розв'язання практичних завдань;

- виконання індивідуальних завдань;
- робота в Інтернеті;
- робота з нормативно-правовими актами;
- аналіз матеріалів судової практики;
- складання цивільно-правових документів;
- ділові ігри та ін.;
- робота в системі Ліга-закон;
- підготовка рефератів, тез доповідей тощо.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Цивільне і сімейне право» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- ректорська контрольна робота;
- комплексний іспит;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Підсумковий бал (за 100 - бальною шкалою) з дисципліни «Цивільне і сімейне право» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

3 курс

6-й семестр (залік)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20% (МКР, поточне оцінювання, тестування)	20 % (ДКР)	20%	40%
Тиждень 8-9	Тиждень 12	Тиждень 12	

4 курс

7-й семестр (іспит)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4 (екзамен)
20% (МКР, поточне оцінювання, тестовий контроль)	20 % (ДКР)	20% (підсумкова оцінка за КПЗ)	40%
Тиждень 8-9	Тиждень 14	Тиждень 15	

Шкала оцінювання (переведення)

За шкалою коледжу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

«ВІДМІННО» - знання глибокі, міцні, системні. Студент вміє застосовувати їх для виконання завдань пошукового характеру, може самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, виявляти й відстоювати власну позицію.

«ДОБРЕ» - відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень. Студент вміє робити висновки, виправляти допущенні неточності, він знає суть понять, явищ, вміє пояснити основні теоретичні положення, може самостійно застосовувати знання в типових ситуаціях.

«ЗАДОВІЛЬНО» - відповідь правильна, але недостатньо осмислена. Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати теоретичні положення. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразками.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» - відповідь зі значними помилками і неточностями, студент відтворює менш як половину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, елементарні завдання виконує лише за допомогою викладача

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	конспекти лекцій; методичні вказівки та рекомендації; індивідуальні завдання; збірники ситуаційних завдань (кейсів) з курсу	<i>Всі теми курсу</i>
2.	оприлюднені документи та офіційні сайти органів статистики, інших установ та організацій (ВСУ, Мінюст тощо)	
3.	друковані наукові, навчально-методичні, науково-популярні та інші видання; електронні видання	
4.	комп'ютерні презентації та ілюстративні матеріали;	
5.	відкриті державні реєстри; відкриті бази даних	

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Актуальні питання прикладної цивілістики: сімейне, трудове, земельне та житлове право: наук.-практ. посіб. / Гетьманцев О. В. Київ: Правова єдність, 2015. 448 с.
2. Іванов Ю. Ф. Цивільне право України: Навч. посіб. у 2 т. / Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В. Іванова. 2-ге вид. доповн. і переробл. Т. 1. Київ: Алерта, 2019. 342 с.
3. Майданик Р. А. Розвиток приватного права України: монографія. Київ : Алерта, 2016. 226 с.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за ред. О. В. Дзери. Київ: Видавництво Юрінком Інтер. 2019. Т. I. 752 с.
5. Правова доктрина України: у 5 т. Т. 3: Доктрина приватного права України / за заг. ред. Н. С. Кузнецової. Харків: Право, 2013.
6. Проблеми цивільного та сімейного права: навч.-метод. посібник / за ред. Є. О. Харитонова. Одеса: Фенікс, 2020. 129 с.
7. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу. Одеса, 2022. 908 с.
8. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Загальна частина: Академічний курс: Підручник. 3-тє вид. Київ: «ВД» Дакор», 2013. 672 с.
9. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. Харків: Право, 2017. 808 с.
10. Цивільне право (особлива частина) : навч. посібник / за заг. ред. : Н.М. Процьків, В.М. Никифорака. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
11. Цивільне право (Частина 1): навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання / О. В. Манжосова, І. Б. Факас, П. П. Латковський, Я. С. Мошинська. Чернівці, 2021. 112 с.
12. Цивільне право: практикум / за ред. В. О. Кучера. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. Ч. 1. 180 с.
13. Цивільне право України. Загальна частина. За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. Київ, Юрінком Інтер, 2017. 976 с.

14. Цивільне право України: Загальна частина / За ред. професорів І.А. Бірюкова і О.Ю. Заїки. Київ: Алерта, 2014. 510 с.

15. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. / кол. авт. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.

16. Цивільне право: підручник: у 2 т. / за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. 2-ге вид., переробл. та допов. Харків: Право, 2017. Т.1. 656 с.

17. Цивільне право України: підручник. 3-є вид., перероб. і доп. У 2 частинах. / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 796с.

18. В. Г. Науково- практичний коментар до цивільного законодавства України. Київ: АСК, 2004. Т. I-II.

Інтернет-ресурси:

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.

www.rada.gov.ua/ - Верховна Рада України

www.president.gov.ua/ - Президент України

www.kmu.gov.ua/ - Кабінет Міністрів України

www.ccu.gov.ua/ - Конституційний Суд України

www.scourt.gov.ua/ - Верховний Суд України

www.ombudsman.kiev.ua/ - Уповноважений ВРУ з прав людини

www.un.org/ - Організація Об'єднаних Націй

www.mfa.gov.ua/ - Міністерство закордонних справ України

www.minjust.gov.ua/ - Міністерство юстиції України.

<http://vkksu.gov.ua/> – Офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

<http://reyestr.court.gov.ua> – Офіційний сайт єдиного державного реєстру судових рішень України;

<http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/all/sites.htm> – перелік серверів державних органів на сайті Верховної Ради України;

<http://www.cvk.ukrpack.net/> – Офіційний сайт Центральної виборчої комісії.